

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

ETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXII

Price 15c

Chicago, Ill. — Antradienis. — Tuesday, October 18, 1977

Nr. 245

GROBIKAI NUSOVĖ LĖKTUVO KAPITONĄ

GINKLAI PLAUKIA Į SOMALIJĄ, EINA MUŠIAI PRIEŠ ETIOPIJOS VALDŽIA

Užsieniečiai matė Džidžigoje krintančias Etiopijos lėktuvų bombas

MOGADISKAS, Somalija. — Iki šio mėto mažai kas tekreipė daugiau dėmesio į Ogadeno lykumose vykstančias kovas tarp Somalijos laisvės kovotojų ir diktatoriaus Mengistu vadovaujamos Etiopijos kariuomenės. Diktatorius keliais atvejais skelbė, kad mobilizuoja naują kariuomenę, kuri išvys somaličius iš Ogadeno, bet iki šio mėto jam nepavyko atsiimti bent vienos didesnės somaličių užimtos miesto ar strateginės Ogadeno kelių. Iš viso, dar neįvyko nei vieno mūšio su naujai mobilizuotais ir gerai apginkluotais kariais. Somaliečiai ima vieną tvirtovę po kitos. Pirmiausia jį apsupa iš visų pusių, nutraukia susisiekimą, o vėliau artillerija apšaudo ir paėmą nelaisvės tvirtovę gynusius etiopiečius.

Lėktuvai kasdien atveža ginklų

Užsieniečiai atkreipia dėmesį į didelį Amerikos transporto lėktuvų, kuris kiekvieną dieną atveža somaličiams naujų ginklų ir amunicijos užsieniečiams nepavyko nustatyti, kas ginklus jiems duoda. Lėktuvai, atrodo, atskrenda iš Irako, bet susidaro abejonių, ar Irakas teiktų ginklus Somalijai. Dabar tik Somalijos prezidentas, prašė ginklų Amerikoje, bet, atrodo, kad prezidento Carterio administracija neprizadėjo teikti jokių ginklų vyriausybei, kuri iki šio mėto sovietų valdžios buvo apripinama. Jeigu Somalija negautų šio transporto, tai vargu josios kariai galėtų taip vykusi prieštintis ir naikinti etiopiečius. Somalijos kovotojų tarpe yra didelis skaičius buvusių Etiopijos karių.

Džidžiga kontroliuoja somaliečiai

Etiopijos vyriausybė keliais atvejais skelbė, kad Džidžiga yra jų kontroliuojama, bet iki šio mėto jiems nepavyko užsienio žurnalistų nuvežti į Džidžigą. Tuo tarpu Los Angeles Times korespondentas David Lamb somaličių buvo nuvežtas į Džidžigą. Jis pirmą kartą užgirdo šūvius, kai trys Etiopijos lakūnai paleido Džidžigoje išmetę kelias bombas. Iki šio mėto sovietų valdžia siuntė ginklus ir patarėjus į Somaliją, o dabar, atrodo, kad ginklus ji siunčia į Adis Ababą. Mengistu vadovaujama grupė.

Meany pasikvietė Sovietų disidentus

WASHINGTON. — AFL CIO prezidentas George Meany pranešė, kad jis pasikvietė Andriejų Saharovą ir 5 kitus AFL tų disidentus dalyvauti AFL konvencijoje, kuri prasidės Los Angeles gruodžio 8 dieną. Meany nori tirti, kiek Sovietai laikosi savo pasižadėjimų žmogaus teisėms. Būdamas stiprus antikomunistas, jis pasidarė disidentų draugas. Meany ir taip pat visa AFL CIO nori išbandyti, ar Prezidentas Carter nėra pakutiniu metu susilpninęs savo nusistatymo žmogaus teisių atžvilgiu.

Vėsus, lis
Saulė teka 7:05, leidžiasi 6:07

TRUMPAI IS VISUR

— Policija mano, kad milijonas dolečių išneštas iš Chicago-First National Bank dviem didesniais portfeliais. Dabar tirs, kas su tokiais portfeliais išėjo iš banko. Šiais metais First National pešas yra 10% didesnis.

— Įvairias vėžių rūšis gydančieji daktarai nenori posėdžiauti Argentinoje, nes kariai ten labai jau lengvai suima užsieniečius.

— Krašto apsaugos sekretorius H. Brown buvo sustojęs vienai dienai Romoje, kad galėtų pasikalbėti su atsakingais valdžios atstovais.

— Švedų vyriausybė nutarė nurašyti neturtingų žmonių skolas.

— Kubos diktatorių Castro nusikrėdo į Jamaikos salą, kad galėtų aptarti prekybos reikalus su dabartinės salos vyriausybe.

— Japonų policija nusovė banditą, kuris buvo pagriebęs autobuso ir reikalavo pinigų.

— Izraelio karo vada galėtų užimti žibalo versmes Artimuose Rytuose, jei staigiai kiltų karas.

Nori kaskelbti nerūkymo dieną

WASHINGTON, D. C. — Vyriausias JAV gydytojas Dr. Julius Richmond jau kelis kartus išėjo krašto gyventojus apie tabako rūkymo nesveiką pasekmę. Jis aiškino, kad tabako dūmai sukelia vėžį ir daugelį nuvario į kapus, pirmą atimdami rūkytojui sveikatą. Vieni paklausė gydytojo patarimo, o tuo tarpu atsirado visa eilė naujų ir jaunų rūkytojų. Dabar sugalvota paskelbti visame krašte Nerūkymo dieną. Šiuo žingsniu norima atkreipti dėmesį į planavimą uždrausti rūkyti viešose įstaigose. Vyriausybei siūlo panaikinti tabako augintojams mokamas subsidijas ir kitas priemones.

AFL-CIO pirmininkas George Meany

Reorganizuojamos Lietuvos Bendruomenės Brighton Parko apylinkės Tautos šventės meninės programos atlikėjai: Laimutė Lapinskaitė, Aldona Penkienė, Birutė Derenčiūtė, Kornelija Vanzelytė, pianistas Arūnas Kaminskas

SOMALIJA NESIRENGIA ISLEISTI GROBIKŲ LĖKTUVO

— Jeigu grobikai šaudys įkaitus Somalijos žemėje, tai jie bus nuginkluoti ir teisiami

MOGADISKAS, Somalija. — Somalijos vyriausybė nesirengia išleisti atskridusio grobikų lėktuvo. Grobikai nusileido Mogadisko aerodrome ir pareikalavo duoti jiems degalų. Pasirodė, kad Adene degalų jie negavo, o Dubai krašto apsaugos ministeris davė jiems nedidelį degalų kiekį.

Mogadisko aerodrome grobikai pirmiausia išakė vietos karius išnešti nužudytą vokiečių lakūną. Tas buvo padaryta Grobikai garsiu šauksmu reikalavo tuojau duoti degalų, bet somaliečiai neskubėjo ir neskuba. Tuo tarpu Somalijos vyriausybė pareiškė, kad ji yra priešinga aviacijos terorizmui. Ji skaito kiekvieną grobikų atšakingus už įkaitų žudymus. Neatrodė, kad grobikai taip lengvai galės išskristi iš Somalijos.

Vokiečiai tariasi su žudikais Vokietijoje

Ateinančios žinios sako, kad Vokietijos vyriausybė atsisakė duoti milijonus dolerių arabams, pagrobusiems Vokiečių lėktuvą, iš Palmos salos skridusį į Madridą. Grobikai pareikalavo, kad lėktuvą pasuktų į Romą ir gautų degalų. Vėliau sustojo Kipro saloje ir ten pasiėmė degalų. Vėliau jis skrido į Bahrein ir Dubai aerodromus, kur grobikų nenorėjo priimti.

Somalijoje arabai tikėjosi pamos, bet ten jos tuo tarpu dar nerado. Grobikai privalo mokėti už degalų, bet pinigų jie neturi. Jie įsakė somaliečiams atvešti degalus ir nutraukė lėktuvą radijo susisiekimą. Grobikai davė vieną minutę įsakymui vykdyti, bet somaliečiai tokių ultimatumų nebeprisiima. Visi atidžiai seka koks bus tolimesnis grobikų ir įkaitų likimas. Arabų valstybės yra pasipiktinusios tokiomis žygiomis.

75% motoristų nenori mažinti auto greitį

PRINCETON, NJ. — Tūkstančiai motoristų per visą Ameriką atsisakaus ką iš dviejų galimybių gauti greičio, ir nelaimių išvengti pasirinktų: racioniuoti benzolą, parduoti ar sutelinti važinėjimo greitį, tik 25 nušimčiai pritarė greičio sumažinimui.

Du kiti satelitai siunčiami į erdvę

WASHINGTON. — Nacionalinė Erdvių Istaiga trečiadienį atidėjo penktadieniui — paleisti į tolimesias erdves du naujus satelitus, kad surinktų ir pasiųstų žemės informaciją, kad padėtų mokslininkams geriau suprasti, kaip saulė kontroliuoja žemės erdves aplinką.

Tiedu satelitai, vienas pastatytas Vokietijoje, kitas Jungtinėse Valstijose, atliks matavimus, kurių vienas erdvėlaivis negalėtų atlikti su 10 kartų jautresniais instrumentais negu iki šiol turėjo kiti siūstieji.

Santykių tarp saulės ir žemės ištyrimas kaip NASA aiškina, galėtų žymiai pagerinti klimato ir oro permainingumą ir jo spėjimo techniką.

Mažumų priėmimo specialioji programa

WASHINGTON. — Sveikatos, švietimo ir Gerovės (HEW) sekretorius Joseph A. Califano spėja, kad Aukščiausio Teismo atmetimo baltos studento Allan Bakke skundą, kuriuo kaltinama Kalifornijos universiteto Medicinos mokykla, kuri nepriėmė jo prašymo, kadangi priimanti mažumų studentus, kurių kvalifikacijos buvo žymiai silpnesnės negu jo paties.

Califano spėja, kad Aukščiausio Teismo sprendimas mažumų studentų priėmimo specialioje programoje kuria mokykloms leista pačioms pasirinkti kandidatus iš savo studentų. „Aš staciškai nesivaidžiuoju kaip teismas galėtų nuspręsti Bakkes naudai“, pasakė jis.

— FBI labai atidžiai tyrinėja First National Banko knygas, kaip iš jų galėjo būti dingęs vienas milijonas dolerių.

LĖKTUVAS NUSILEIDO SOMALIJOJE, MOGADISKO AERODROME

Įsakė somaliečiams išnešti 37 metų amžiaus kapitono Jurgens Schumanno lovcną

NAIROBI, Kenija. — Iš Somalijos ateinančios žinios sako, kad pagrobto vokiečių lėktuvo kapitonas jau nušautas Vokiečių vyriausybė atsisakė duoti lėktuvo grobikams 15, 2 milijono dolerių. Praėjus grobikų nustatytam laikui, lėktuvą pakilo iš Dubai aerodromo ir išskrido į Somaliją. Manoma, kad kapitonas Jurgens Schumann buvo nušautas tame pačiame lėktuve, skridimo metu.

Amerika išauginusi iš Dovydo Galijotą

WASHINGTON. — Buvęs aukštas Pentagono pareigūnas pasakė, kad Izraelis užaugo toks stiprus, kad spėtų sutriuškinti arabus greičiau negu Vakarai atskubėtų į tarpininkauti. „Izraelio karinė jėga padidėjo iš Dovydo iki Galijoto tarp 1948 iki 1977 metų“, rašo Anthony Cordesman žurnale Armed Forces. Jis perspėja, kad Amerika pačios savo interesus paginti, turėtų apsispręsti apriboti ginklų tiekimą Izraeliui, bet kad ir Prezidento Administracija ir Kongreso „Intimiduoja“ kabinetų prieškambariuose „laukiantieji“ interesus agentai ir Amerikos žydai.

Cordesman buvęs Gynybos Saugumo Tarybos sekretorius ir Gynybos sekretoriaus (Krašto apsaugos ministerio) asistentas.

Ir Haiti Sovietų nemėgsta

Port-au-Prince. Taiti valdžia ir Pasaulinės Bažnyčios Tarybos paklausimą atsakė, kad ten iš kalėjimų paleisti į laisvę visi politiniai kaliniai.

Tokią amnestiją suteikęs dabartinis tos „vudu“ (voodoo) praktikuojančių juodųjų negrų valstybės Haiti saloje, Karibų jūroje, visam amžiui savo tėvo paskirtas prezidentas Jean Claude Duvalier, 26. Jo tėvas Francois Duvalier, pagarsėjęs prievardžiu „Papa Doc“, įvedė Haiti į savo šeimos paveldimą prezidento postą, savo žiaurumu lygintas su Afrikos Idi Aminu, mirdamas 1971 metais, (nutukušiam) savo sūnui Jean, kuris pasirodė žmoniškesnis už tėvą, bet sau priešingų 11 opozicinių nepriėmė, bet žadėjo išvesti į Sovietų sąjungą, kai buvo išaiškinta, kad Sovietuose ir Kuboje buvo apmokyti kaip daryti subversiją.

Pravda pagyrė Carterį

Sovietų valdančios kompartijos oficiozas sekmadienį paskelbė kad esą ženklių, jog Sovietai ir JAV tarp savęs „artėja“ siekiant naujo susitarimo strateginių ginklų mažinimo galimybių. „Pravda“ savo oficiozijoje apžvalgoje pagyrė Prezidentą Carterį už jo kalbą Jungtinių Tautų visuotiniame susirinkime spalio 4 dieną kur jis pranešė, kad nauja ginklų apribojimo sutartis jau užmatoma. Senoji SA LT sutartis baigėsi šio spalio 3 dieną, bet abidvi šios valstybės sutarė laikytis senosios, kol bus pasirašyta nauja.

Nusileidus lėktuvui Mogadisko aerodrome, partizanai tuojau apsupo lėktuvą ir pareikalavo pasiduoti, bet viduje lėktuvo esantieji nesileido į jokias šnekas. Jie pradėjo lėktuvo duris, leido du somaličius ir „sekė“ išnešti lėktuvo kapitono Jurgens Schumann lavoną. Grobikai tuojau užsidarė duris ir pareikalavo, kad jiems duotų daugiau degalų. Aerodromo vado vybė pareikalavo platesnių paaiškinimų, bet prie mikrofono buvęs arabas tikėtai suriko ir pareikalavo tuojau duoti degalų. Jeigu jie bent vieną minutę užvilkins, tai bus atsakingi už kitą įkaitą, nes grobikai yra pasirodę tuojau dar vieną įkaitą sušaudyti, kaip jie sušaudė lėktuvo kapitoną. Padaręs šį pranešimą, arabas uždarė susisiekimą su Mogadisko aerodromo radio stotimi.

Grobikai avė naują laiką pinigams įteikti ir įkaitams paleisti, bet šį kartą jie rengiasi sprogdinti lėktuvą ir nužudyti visus įkaitus. Grobikai pasijuto apgauti. Jie manė gauti iš Vokietijos vyriausybės 15 milijonų dolerių, bet vokiečių vyriausybė atsisakė tai daryti. Vokiečiai pamana, kad užpuolimą padarė arabai, bet dabar aiškėja, kad arabai veikia kartu su vokiečiais. Jie reikalauja, kad būtų atiduoti 11 Vokietijos kalėjimuose esančių „raudonosios armijos karių“ ir kiti du tos pačios grupės teroristai, laikomi Turkijos kalėjime.

Turkų vyriausybė atsisakė suteikti kontaktą su teroristais. Nusikaltimas buvo padarytas turkų teritorijoje, nusikaltėliai yra nubausti pagal turkų įstatymus, todėl turkai nenori leisti į kalbas su teroristais. Galimas daiktas, kad turkai svarstytų klausimą, jeigu Vokietijos vyriausybė kreiptųsi į turkų vyriausybę. Vokiečiams atsisakius mokėti šiems arabams pinigų, turkai nenori nieko bendro su grobikais turėti. Jeigu jie atskristų į Turkiją, tai visi būtų suminti. O jeigu jie nužudytų bent vieną įkaitą Turkijoje ar turkų erdvėje, tai būtų teisiami pagal turkų įstatymus. Jiems būtų priitaikyta mirties bausmė.

Aiškėja, kad grobikai visą laiką palaiko ryšius su Irako vyriausybe. Susisiekimas tarp Irako radijo stoties ir vokiečių lėktuvo visą laiką gyvas. Paskutiniai pranešimai iš Somalijos sako, kad lėktuvą apsupę kariai nesirengia grobikų įsakymų klausyti. Jei lėktuvą nori degalų, tai privalo klausyti sargybų.

— Laos vyriausybė gavo naujų lėktuvų, atvežtų iš Sibiro.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausio mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

CHRONIŠKI UŽDEGININIAI REUMATAI

Susipažinkime su sunkiausia artrito forma — tada lengviau bus mums su ja kovoti.

Medicininis patarimas

Sunkiausia ir gydymui blogiausia ir pavojingiausia reumatine liga yra reumatoidinis artritas (rheumatoid arthritis). Ši liga beveik visada apima mulktuosius galūnių sąnarius. Nuostabu, kad ta liga apima minėtus sąnarius simetriškai: abiejų rankų ir kojų pirštų sąnarius. Žinoma, ši liga apima (ir dargi dažnai taip esti) taip pat ir daugelį kitų sąnarių, įskaitant riešus, alkūnes, pečius, viršutinius kaklo slankstelių sąnarius, žandikaulio, klubų sąnarius, kelius ir čiurnas. Čia prisimintina skirtumas: pereitį kartą minėta, kad kita reumato rūšis — osteoartritozė apima žemutinius kaklo slankstelių sąnarius.

Kai žmogus apturi ar tai vidutinius, ar stiprius skausmus virš minėtų sąnariuose ar tik keliuose jų kartu su rytiniu minėtu visų, ar tik kelių sąnarių, sustingimu — reikia atidžiai toki žmogų ištirti ieškant tikrų, davinių, ar jis neserga reumatoidiniu artritu.

Ta liga susirgę maži sąnariai ir jų sausgyslių makštys gali sukelti žymius iškrūpinimus: kaklas darosi panašus į gulbės kaklą, rankos pirštai metasi mažojo piršto tink, žmogus ima susilenkti...

Reumatoidiniu artritu sergančiojo X-Ray nuotraukoje gydytojas randa sekančius sąnarių kaulų pakitimus: 1. apie sąnarių kaulų išretėjimas (perifuricular osteoporosis); 2. vieno dūlio susiaurėjimas sąnarinis tarpas; 3. išsidėmimas kaulų kraštų (marginal erosion); 4. sąnarių kaulų dalinis iš vietos išėjimas (subluxation). Tokie pakitimai gali būti rasti daugelyje vietų X-Ray nuotraukoje dar neturint šiaip matomų pakitimų sąnariuose.

Net prieš pilną reumatoidinio artrito išsivystymą (prieš sąnariuose atsirandant pakitimams) gali gautis įvairių toki ligos negertumai šalinami sąnarių esančiose vietose: 1. gūzai po oda, sausgyslių makštyse (tendon sheath), ir po kaulo išoriniu apdangalu (periostal); 2. sausumas (sicca syndrome) akyse ir burnoje (stoka ašarų ir seilių); 3. dažnai pasitaikantis rankų inervuojančio nervo (median nerve) suspaudimas ties alkūne — tada pasireiškia neryškūs ar ryškūs delno kauliukų suspaudimas — lyg tunelio sindromas iš to kauliukų (carpal — tunnel syndrome).

Minėtų pakitimų angliškų vardus kiekvienam įsidėmėti — atsiminti dėl dviejų priežasčių: 1. privertsi esame lietuviai turėti reikalų su angliškai kalbančiu gydytoju; 2. reikia mokytis savo ligos apsiraiškimus išreikšti gydytojui suprantamu būdu.

Virš minti minkštų dalių pakitimai reumatoidinio artrito ligoje dažnai ir anksti pasitaiko ir anksti nurodo į tos ligos uždegiminį, kaulus apimantį negertumą (inflammatory arthropathy).

Stuburo kaulus apimantis reumatoidinis artritas

Reumatoidinio artrito porūšis yra daugelio formos stuburo slankstelių ir jų raiščių susilavinimas stuburo artritas, vienu bendru vardu vadinamas spondyloarthropathy. Šis susilavinimas dalinamas dar į smulkesnius padalinius, atsižvelgiant į kai kuriuos skirtingumus. Iš jų turime įvairių toki reumatoidinio artrito porūšių pavadinimus.

Didžiausi to stuburinio artrito (spondyloarthropathy) požymiai yra dvejopi: 1. staigumas prasidėjime ir 2. liguistumas šalia stuburo sąnarių esančiose dalyse. Viena toki porūšis yra vadinama surakinamasis stuburo slankstelių uždegimas (ankylosing spondylarthritis). Šiuo atveju visada — anksčiau ar vėliau — esti paliečiamas abiejose pusėse sėdikaulio sąnarys (sacroiliac joint). Tada ima skaudėti strėnas, kartu gali būti vadinamasis išijis (sciatic pain), as žodis "išijis" paimitas nuo lotyniško vardo to nervo, kuris eina nuo strėnose esančių nugaros smegenų iki kojos pirštų nervus (ischaidicus) lotyniskai tas nervas vadinasi. Lietuviai tą vardą žino, bet ligos esmės nesupranta. Liga nėra nervo liga, tik jis esti spaudžiamas reumatoidinio kaulų bei jų raiščių.

Surakinamajam artritu plėnantis, gaunasi skausmas ir sustingimas taip pat ir aukštesnės stuburo dalyse, įskaitant krūtinės ir kaklo stuburo sritys. Kartu su stuburo negalavimais dažnai, kartais net dar pirm tiems negalavimams stuburas pasireiškiant, atsiranda didžiųjų sąnarių artritas. Uždegimas pečių, klubų, kelių gali vesti prie toki sąnarių nejudrumo.

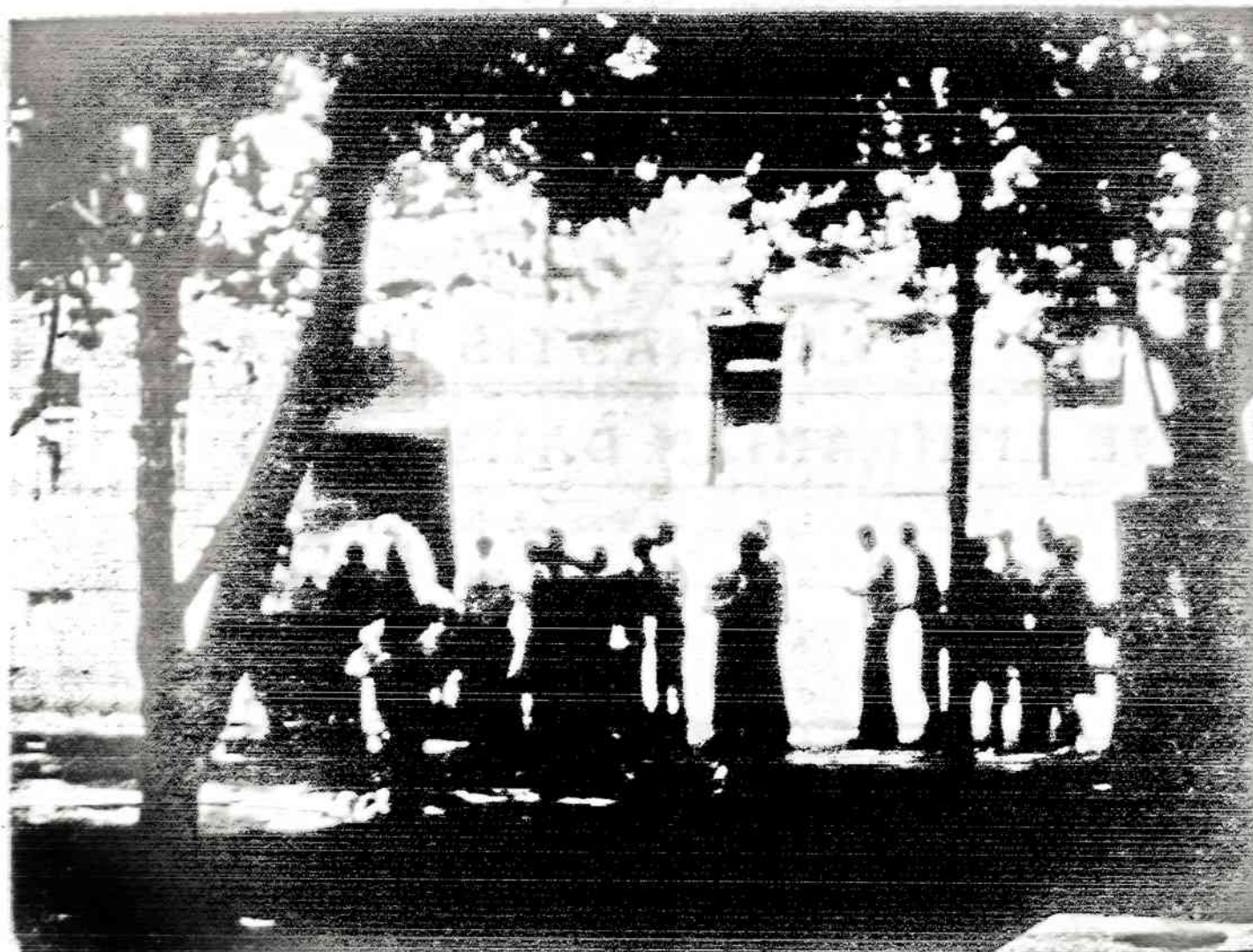
Stuburinio artrito ženklai

Mediciniškai apibūdinamas pacientą gydytojas randa sekančius ankstybus stuburinio artrito reiškinis: skausmas spaudžiant ties vienu, ar iš abiejų pusių sėdikaulio sąnarių (sacroiliac joint); 2. sumažintas judumas strėnų ir kaklo stuburo srityse; 3. krūtinės ląstos sumažintas išplėtimas alsuojant, nes nejuda stuburiniai šonkaliai sąnariai dėl jų sukaulėjimo. Idomu, kad kas ketvirtas toki liga sergantis pacientas (25%) apturi pasikartojantį, aštrų akies lėliukės uždegimą (iritis). Tas toks akies susirgimas yra vienintelė ne sąnarių pasireiškianti negerovė — sergant surakinamuoju stuburo uždegimu (ankylosing spondylitis).

Surakinamuoju stuburo artritu sergant X-Ray nuotraukos daviniai įvairuoja, bet yra naudotini šios ligos diagnozei nustatyti. Kryžkaulio sąnario uždegimas veda prie sąnarinės kremzlės išopėjimo ir prie netikro sąnario praplėtimo (pseudo widening of the joint). Greit gaunasi pokremzlinis sukaulkėjimas ir sąnario abu kaulai suaugę — nejuda sąnarys tada, o apie sąnari esą kaulai išretėja (osteoporosis). Bel kuris virš minėtų X-Ray nuotraukoje matomas ankylosing spondylitis ligosje pakitimas gali pasireikšti ir prieš ir po tos ligos reiškinis pasirodant. Tas pasireiškimas gali būti kelių mėnesių bei kelių metų bėgyje.

Iš viso d. Nekaltinkime, nervo, kada sergame reumatizmu, ir dargi sunkiausia jo forma. Iš Lietuvos dabar dažnas gauna prašymą, kad atsiųstume vaistų dėl ataugų stuburo kauluose, bei dėl nervų įdegimo — radikulito, bei dėl išijaus. Tai vis tik simptomų gydymas. Mat, reumatoidinis stuburo sąnarių — jų ataugos spaudžia įvairius iš stuburo išeinančius nervus ir sukelia Lietuvoje minimus radikulitus (nervų šaknelių radix vadinamų lotyniskai įdegimus), išiją — didžiojo nervo kojoje suspaudimą ir dėl to aptirimą skausmą.

Nesekmingas gydymas tiek čia Amerikoje, tiek ten Lietuvoje tokio artrito yra, kuris jau surakino sąnari dėl jame esančių kaulų suaugimo. Niekas negali sugadinti kaulų atstatyti. Dabar operuojamos šalinamos galvutės: jos pakeičiamos dirbtinomis. Ką mes galime sau padaryti — tai oti pirtin ir kaitinti drėgnoje šilumoje. Taip elgiasi milijonieriai žydai. Kada mes lietuviai grįšime į pirtis, kurias kas savaitę lankydavome Lietuvoje. Neturintgi būvome, bet pirtis dažnas turėdavome. O čia nė vienos pirties lietuviai neturi Chicagoje. Kol savas turėsim — eikime pas žydus. Ten tikrai patengvinsime visokius reumatinius susirgimus. Mat, minkštos sąnarinės dalys esti pakitusios, įdegusios, persitėpusios — jos geriausiai tvarkosi gimnastikuojantis bei drėgna šiluma kaitinantis. Jau minėta, kad geras maistas ir judesiai vaikščiojant, pagal pajėgumą dirbant visą laiką yra antras būdas tinkamam artrito tvarkymui, bei jam esant užbėgimui. Vitamino B-12 injekcijos yra kita priemonė kovojant su besisirančiančiu artritu. Kasdieną prisieina to vitamino injekcijas imti. Maistas — vaisių, daržovių ir baltymų. Tad ir renkime save tokiu kovu su didžiausiu pagyvenusiu žmogumi liga — artritu. Daugiau apie tai — kitą kartą.

1972 m. rudeni rusų okup. Vilniuje lietuviai stovė eilėje,

Pasiskaityti. Consultant, September 1977.

Ag. Adėlė Duoblienė sveiko maisto Receptas

Ag. Adėlė Duoblienė
KEPTOS SAMPINJONŲ
(GRYBŲ) GALVĖS

Prop.: 6-8 grybų galvėlės, 1 kiaušinis, 1 šaukštas kvietinių miltų, 2 šaukštai kukurūzinių (Yellow Corn meal) miltų, 2 šaukštai Safflower alyvos, truputelis karčių ir kvepiančių pipirų, 1/2 šaukštelio druskos.

Darbas: Grybus nuvalyti drėgnu, šaltu medžiagos ar baltos rankšluostinės poperos gabaliu. Įkaitinti keptuvę su alyva. Grybus apvolioti miltuose, pamirkyti plaktame kiaušinyje su druska ir pipirais, apbarstyti kultūriniais miltais ir kepti alyvoje iki apgels iš visų pusių.

Šitie grybai naudojami pietums karšti su bulvėmis ir daržovių priedais, arba šalti užkandžiams, juos dekoruojant su skiltelėmis šaltu bulvyčių, rangintų agurkėlių, pomidorų ir atskirai paduodant krapų ar svogūnėlių padažu su jogurtu.

Baleringa

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalėnas
(Tėsinys)

4. Kiekvienam L. Seimo deputatui jau iš anksto skirta pasakyti kalba buvo parašyta sovietų pasiuntinybėje, ir aprobuota pasiuntinio Pozdniakovo. Rusų pasiuntinybės numatyti kalbėtojai kalbas gavo atvykę į seimo posėdį.

5. "L. Seimo" deputatams posėdžio salėje užėmus skirtas vietas, prie kiekvieno buvo priskirtas stebėtojas — slaptosios policijos atstovas, kuriam buvo pavesta sekti, ar deputatas balsuoja, t. y. pakelia ranką (visi L. Seimo nutarimai buvo priimti rankos pakėlimu), ar deputatas kalba su greitimais sėdinčių kaimynų ir t. t.

6. Visa L. Seimo posėdžio eiga, kalbėtojai, smulkios eigos detalės iš anksto buvo sužymėtos atskiruose prezidiumui skirtuose lapuose. Deputatai einant kalbėti į prezidiumą skirtuose lapuose. Deputatai einant kalbėti į klausdavo kalbėtojo pavardės, patikrindamas įrašų lapą ir tik tada leisdavo kalbėti.

7. Seimo posėdžio metu buvo kuriozas, kada deputatas Ročius, sovietų pasiuntinybės numatytas kalbėti Lietuvos valstybinės santvarkos pakeitimo klausimu, savo kišenėje nerado kalbos ir tik prisitartinęs prie tribūnos, kalbos tekstą gavo iš prezidiumo pirmininko Adomausko.

8. Vienas būdingiausių faktų iš L. Seimo posėdžio yra tas, kad Seimui dar nepradėjus svarstyti darbotvarkės punktą, aš gavau tuometinio Radiofo direktoriaus — L. Seimo deputato J. Banaičio Kaune leidžiamo komunizmo laikraščio "Tiesos" numerį, kuriame iš anksto, nelaukiant L. Seimo suruošto vadovavimo pabaigos, jau buvo paskelbti L. Seimo "nutarimai" — Lietuva skelbiama Tarybų Socialistine Respublika ir Lietuva savarankiškai įeina į Sov. S-gos tautų sąstatą.

Pasibaigus L. Seimo posėdžiui, iš šio "Tiesos" numerio aš turėjau perskaityti per radiją visus Lietuvos valstybinę santvarką liečiančius Seimo "nutarimus". Kai radijofono direktoriui pareiškiau savo suabejojimą, jog kartais L. Seimas gali "Tiesoje" paskelbti "nutarimų" neįvykusių, p. Banaitis man atsakė: "Bolševikai vietoje nepatūpėjo. L. Seimas nėra Smetonos kromelis. Didelį dalyką sprendžiami greit ir be svyravimų. Nauja gaidynė neša naujus tempus".

9. Kokioje Maskvos kontroleje ir kokiame dydžio vyko 1940. 7. 21 d. L. Seimo posėdis, rodo kitas būdingas epizodas.

Kai teisingumo ministeriui — Seimo deputatui P. Pakarkliui reikėjo L. Seime referuoti klausimą apie Lietuvos savarankišką išjungimą į Tarybų Sąjungą, Seimo posėdis, laikinai buvo pertrauktas, nes Pakarklio kalbos tekstas nebuvo spėtas atsiųsti iš Maskvos. Skubiai buvo teirautasi aerostotyje, ar nėra iš Maskvos atskirė lėktuvas ir ar neatvežė skubų pakietą. Nesulaukus lėktuvo (tą dieną smarkiai lijo, ir lėktuvas vėlavo visą valandą), Pakarklis, pasitaręs su sovietų pasiuntiniu Pozdniakovu, gavo sutikimą savo kalbą paskaityti iš auarašo, be Maskvos aprobatos.

J. Stonys

"Kovos platforma"

IŠRAŠAS IŠ: "Lietuvos Aidas". 1940 m. liepos 6 d. Nr. 319 /5528/šeštadienis, psl. 1.

Visos laisvos Lietuvos kovos platforma

Vakar paskelbtas Liaudies vyriausybės nutarimas apie rinkimus į naują, demakratinį Liaudies Seimą, buvo visame krašte sutikta su nepaprastu entuziazmu. Jau vakar vakare daugelyje vietų įvyko susirinkimai, kuriuose darbo liaudis ir darbo inteligentija pažada įtempti visas savo jėgas, kad paversti liaudies seimo rinkimus didžiule liaudies vienybės ir pasiryžimo demonstracija.

Vakar buvo sudaryta "Darbo Lietuvos Sąjunga", kurios platformą rinkimams mes čia pat skelbiame.

"Darbo Lietuvos Sąjunga", tai ne kurios partijos ar grupės rinkiminė formacija, bet visų darbo žmonių — darbininkų, valstiečių, inteligentų sąjunga. "Darbo Lietuvos Sąjungos" platforma, jos kovos programa ir šūkius Liaudies Seimo rinkimams ištatė ne plutokratų šuliai, bet liaudies masėms svetimi reakcinių partijų vadai, bet pati liaudis. Pirmą kartą mūsų krašto istorijoje rinkiminę platformą sudaro ne partijos, kurioms rūpi tik turto reikalai ir savo vadų karjera, ne liaudies priešai, kurie priverčia liaudį balsuoti už savo engėjus, bet darbo žmonės, kurie kovoja dėl geresnio ir laimesnio gyvenimo.

(Bus daugiau)

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — Tuesday, October 18, 1977

ATIDENGTA MODERNUS VLADO RASČIAUSKO PAMINKLAS

Vladas Rasciauskas

Praeitą sekmadienį, spalio 16 Rasciausko sklype buvo atidengtas nepaprastai gražus ir labai modernus paminklas. Paminklas baigtas statyti praėjusią savaitę. Jis buvo uždengtas balta drobulė iki sekmadienio atidengimo iškilnių.

Dar prieš dvyliką jau pradėjo Tautinės Kapinės rinktis žmonės. Vieni apžiūrėjo kitus kapinių paminklus, kiti stebėjo nepaprastai gražią gamtą, o trejieji bandė apieiti paminklą ir iš arti pamatyti plieninę jo struktūrą.

Kelioms minutėms po dvylikos Lietuvių Tautinių Kapinių garsiakalbis paleido lietuvių meilės giesmę, o vėliau paminklo atidengimo proga buvo sugrotas Lietuvos himnas.

Diena pasitaikė graži, švietė rudens saulutė ir dar šildė, bet tuo pačiu metu pūtė gana vėsus vėjas. Kas į kapines atvyko tik iš su švarkais ir be megztinuko, tai turėjo ieškoti saulės gerai apšviestose vietose, kad nejaustų vėsaus vėjo smūgių.

Gudelis paprašė visus atvykusius ateiti artiau prie paminklo, kad jiems būtų lengviau užgirsti vėjo nešamus žodžius.

Mes esame liudininkai, kai buvo atidengtas pats gražiausias ir moderniausias paminklas Lietuvių Tautinėse Kapinėse. Čia yra daug paminklų, bet nėra paminklo, kuris būtų panašus į Rasciausko paminklą. Jis vaizduoja Ras-

čiausko gyvenimą. Jis gimė ir augo mažoje Lietuvoje. Jis atitarnavo joje karo tarnybą. Jis išvaikščiojo ir išvažinėjo visą Lietuvą skersai ir išilgai. Jam Lietuvoje buvo ankšta, ten jam trūko oro. Jis svajojo apie Ameriką. Jis žinojo, kad ten išvažiavę didokas skaičius panevėžiečių, jo giminių ir draugų. Jis ryžosi truks — laikys pasiekti Ameriką. Jis žinojo, kad ten reikės dirbti, bet jis jautė, kad žmogus, Amerikoje dirbdamas, gali šį tą užsidirbti ir pirmyn pasistūmti. Jis tikėjo, kad jis pats pajėgs čia sau atsiklaidinti duris į domesnę ir gražesnę gyvenimą. Jis darbo nebijojo, joks darbas jam nebuvo baisus. Jis nebijojo rizikuoti ir laimėjo. Šiandien jis geriau stovi, negu jo draugai panevėžiečiai, kurie dar yra gyvi.

Rasciausko universitetų ne baigė, bet jis baigė labai didelį gyvenimo universitetą. Jis kiekvieną dieną mokosi. Jis rizikuoja ir bando įnešti savo trigrąšį. Jis nutarė padaryti kitaip, negu kiti daro. Jis ryžosi pats pasistatyti paminklą. Kitiems paminklus stato giminės arba artimieji tikrai po mirties. Rasciauskas ryžosi imtis naujo žingsnio. Tai neįprasta ir nauja, bet jis nutarė pats pasistatyti paminklą. Ne kiekvienam pastatomas paminklas. Nepastato net ir tuo atveju, kai pinigų palieka. Pinigai išgaruoja, o paminklo taip ir nėra. Rasciauskas žino, kad jis paminklą turi. Esmas tikrai, kad ateityje ne vienas paminklą pats pasistatys, paseks Rasciausko pavyzdį, bet šioje srityje jis yra pirmas.

Be to, Rasciauskas pasistatė modernų paminklą. Tautinėse yra daug modernių paminklų, bet nėra tokio, kokį Rasciauskas pasistatė. Jo paminklas panašus į Picasso paminklus. Visi matėme miesto centre stovintį Picasso paminklą, bet ne visi dar ir šandien supranta modernią jo reikšmę. Tuo tarpu modernus Rasciausko paminklas kiekvienam suprantamas. Rasciauskas iš mažens sva-

M. SILEIKIS

Šeimnininkė (Tapyba)

jojo pavaižinėti po pasaulį ir savo akimis visą, kas įdomesnė, pamatyti. Rutulys vaizduoja žemę, o plieno strėlė vaizduoja Rasciausko kelias keliones aplinkui žemę. Kiekvienas, pasižiūrėjęs į šį paminklą, pasakys, kad čia savo kelionę baigė keliautojas.

Kitų paminklai akmeniniai, kieta granito ir paprasto akmenio. Rasciausko paminklas plieninis, modernaus plieno. Jo spalva dabar atrodo nelygi, nepastovi, rudumas demėtas, bet už kelių metų ji pamėlynuos ir bus graži, kaip Chicago's Civic centro. Visa bus juodai mėlyna, nes statyta iš to paties plieno, kuriam reikia keturių metų tikrai spalvai įsigyti. Jos nerikės dažyti arba plauti, jos nepažeis lietus arba saulė, nes ore esantis deguonis ją išlygins; šiuo paminklu Rasciauskas Chicago's Centrą atnešė į Tautines Kapines, jo paminklas statytas iš naujausio specialaus Gary liejyklų plieno.

Ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai važiuos į Lietuvių Tautines Kapines pasižiūrėti modernaus paminklo. Jie apžiūrės paminklą kol keliautojas yra vyvas, bet jie paminklą lankys, kai jo kelionė bus baigta. Keliau-

tojo Rasciausko vardu dekoju jums už dalyvavimą paminklo atidengimo iškilnėse ir prašau visus į restoraną, kad galėtumėte kartu su juo dalyvauti vaišėse.

Kapinių garsiakalbiams grojant lietuviškas giesmes, paminklo atidengimo liudininkai išskubėjo į paruoštas vaišes.

Reporteriai

Pastabos iš namų

Gal p. Vl. Bakūnas nepyks, kad aš pasisavinau iš jo raštų du žodelius: "pastabos iš"; juk nei aš nepyksiu ant Arėjo Vitkausko, kad jis pasisavino iš mano raštų atsiminimų net visą antgalį — Atsiminimų skirsnėliai. (Tie mano skirsnėliai jau atspausdinti ir greitai turėsime naują knygą). Spėju, kad p. Vitkauskui mano atsiminimai patiko, kaip ir man patinka Bakūno Pastabos iš tolo.

Būsime bičiuliai, dalysimės žodžiais, kaip imanydami. Teisingai galvojant, kalbos žodžiai priklauso tautai, o ne bet kuriam vienam. Jei kas savinasi svetimas mintis, tas pigiau juoja, bet ne mes.

Pastabos iš namų yra mano planuojama rašinių tema. Šis

VOKIETIJOS LIETUVIAI

Š. m. birželio 30 Muencheno lietuvių jaunimo Ratomas ir susitikimo namų vadovybė suruošė solisto Ričardo Daunoro ir Stuttgarto ir pianisto Algio Draugelio iš Paryžiaus koncertą. Pirmoje dalyje, A. Draugelio padėtas, R. Daunoras dainavo lietuvių liaudies dainas, o A. Draugelis paskambino savos kūrybos variacijos liaudies dainos "Oi žiba žiburėlis" tema ir noktiurną. Antroje dalyje Daunoras atliko Bacho, Beethoveno, Verdi, Puccini bei Rossini kūrinius. A. Draugelis pagrojo Brahmo "Intermezzo" op. 119.

Nusilaužė raktikaulį
Š. m. lapos 9 VLB Miesau apylinkės valdyba suruošė jaukų pobūvį, sutraukusį apie pusimtį tautiečių. Renginyje dalyvavo dainos, o A. Draugelis paskambino savos kūrybos variacijos liaudies dainos "Oi žiba žiburėlis" tema ir noktiurną. Antroje dalyje Daunoras atliko Bacho, Beethoveno, Verdi, Puccini bei Rossini kūrinius. A. Draugelis pagrojo Brahmo "Intermezzo" op. 119.

rašinsys tebūnie tos temos pradžia.

Namai, tai geriausia buveinė žmogui ir žvirbliui. Žmogus, kur buvęs nebuvo, grįžta namon ir grįžęs atsiduri apsidžiaugia; o žvirblis nelekia nuo namų nei pusės kilometro.

Prisiminus kilometrą ir visą metriską sistemą, man, senam piliečiui sukuria susirūpinimą. Kaip aš tą sistemą bešmoksiu? Kaip dabar reikės matuoti tolį? Kaip seikėti pilstomus daiktus? Esam pripratę prie colių, pėdų, vardų ir mylių. Juk dabar visa mūsų matavimo sistema eis niekais! Kur dėsime senas coliaukas ir visus matavimo inagius?

Visi mūsų seikėjimo indai — indėliai liks beverčiai. Kiek tai nuostolių susidors-

Razutienė Vas. 16 gimnazijoje
Los Angeles lietuvių dainos ir šokių ansamblis Spindulys, keliaudamas po Europą, užsuko ir į Vasario 16 gimnaziją. Š. m. lapos 22 jis koncertavo Romuvoje. Tą dieną vakarėjančių susirinko apie 60 tautiečių. Mielus svečius rengėjų vardu pasveikino VLB Romuvos apylinkės pirmininkas R. Tendzergolskis.

"Spindulio" vadovė O. Razutienė išreiškė keliaujančios grupės, susidedančios iš 37 asmenų, džiaugsmą, kad turėjo progą apsilankyti Vasario 16 gimnazijoje, čia atsikvėpti ir koncertuoti. Anot jos, gimnazija yra tikras švyturys, kurio šviesa pasiekia ir Ameriką. Pabrėžė lietuviškos dainos reikšmę. Koncertą pradėjo Los Angeles m. Br. Budriūno ir G. Gudaus-

kenės (žodžiai B. Brazdžionio ir V. Kevelaitienės) dainomis.

"Spindulio" stiprybė tautiniai šokiai. Vos tik grįžę po koncerto išsilaikę trukusios iškilios ir Heideberg ir ten patikę dvi paklydusias mergaites (policija jas atvežė viltarnaktį), svečiai sušoko Blezngelę (6 mergaitių poros). Oželį (3 poros berniukų), Lencigėlį (buv. Vasario 16 gimnazijos mokinių Skyrus su Lion mergaitėmis), Zekelį, Gyvatargą, Rugučius ir Malūną (6 mišrios poros).

Per pertrauką atsikvėpę, jaunėji svečiai toliau dainavo mišrus liudies dainas. Tykus vakaras, Flisim, girion, džum, Pamylėjau vakar į Klaipėdos gimnazijos dainą — Miškų gėlę. Pirmoje programos dalyje šokėjų kiek slidinėjo ir dėl to nukentėjo judesų tikslumas. Antroje dalyje jau basi, tvirtai laikydami ant parketo, grakščiai sušoko Landytinį, Kubilą, Abrudę, Subatėlę, Audėjėlę, Astuonytį ir Csauninką, abu pastarusius pritarėdami ir daina.

Programą pranešinėjo D. Razutytė, šokius ir dainas pianinu palydėjo O. Barauskienė. Ansamblio vadovė — Razutienė. Ansamblio vadovė O. Razutienė ir pianistė O. Barauskienė apdovanojos rožėmis. Gimnazijos vadovė padėkos žodį tarė Kuratoriaus valdybos pirmininkas tėv. Alf. Bernatoniš. Jis parėžė šokių padėkoti savo tėveliams, kad juos išaugino gerais lietuviais. Romuva — maža Lietuva Vokietijoje. Čia prie vėliavos stiebo pabarstyta žemių iš Lietu-

(Nukelta į 5 psl.)

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 80 (1869-1969) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugijos.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvaizdas lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški choralai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikų, socialistų, liaisvianisčių ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, šaltiniai, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS
vardu ir pasiūsti:

1735 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Rasio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių pastabas daryti įtakos ir krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50. Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiektas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1735 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiam išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie likimą Lietuvoje, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietas drobės viršelias kaina 4 dol.

Juozas Kapočinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai, Išeivio Dalio yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje bejaukuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS IŠPODZIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 96 psl. \$1.50. Yra taip pat Išvarta ir angų kalba.

M. Želčenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 80 satyrinių novelių. 199 psl., kaina \$2.

D. Kerešas, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastaboms neapsaugaus Intuiteto ir agitpropo propaganda bei mąstymai. Abi knygos parašytos lengva, graži stiliumi.

Prof. P. Petarkis, KRYŽIUOJŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASTAI. 94 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaminami

NAUJIENOS, 1735 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

glauminant darbu valandomis arba užsakant paštą ir pridodant čekį ar pinigų poraišį.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMASIAUSKO LIETUVIŠKĄJĮ PAMARĮ

336 puslapiais su žemėlapiu ir paveikslais aprašo Pamarį, senus jo gyventojus ir gamtą, 1200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Persiųntimui paštą reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS

1735 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS.

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1906 metų lyvius, Jablonskio ir Totoralčio jaunus dienas ir susirūpinimą.

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis: Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURŲS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpildė. Dabar tik \$2.00.

Galime taip pat užsisakyti paštą, atsilykus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridodant 50c, persiųntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1735 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI:

1. J. Augustaičio ANTANAS SMETONA ir jo veikla. 156 psl. minkšti viršeliai \$2.50
2. J. Augustaičio V. VARDYS IR SOVA APIE RASTIKIO ATSIMINIMUS, 36 psl., minkšti viršeliai \$1.50
3. Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI, 104 psl., su žemėlapiu, minkšti viršeliai \$2.00
4. Vincas Žemaitis, PAVELUOTAS LIETUVOS KRIKŠTAS, minkšti viršeliai, 52 psl. \$1.00

NAUJIENOS

1735 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months, Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$32.00
pusei metų	\$17.00
trims mėnesiams	\$9.00
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Pagerbė gen. Antaną Gustaitį

Praeitą sekmadienį Chicagoje nedidelėje Balzeko muziejaus salėje buvo pagerbtas drąsus, ryžtingas, gimtiniam kraštui atsidavęs drausmingas Lietuvos karys, aviacijos generolas Antanas Gustaitis. Geras kariui pagerbti susirinko kariai, ginklo draugai, jį pažinusieji buvusieji Lietuvos kariuomenės karininkai ir šiaip Lietuvos laisvės besisielojančių čikagiečių grupelė. Visi žino, kad gen. Gustaitis 1889 metais gimė Suvalkijoje, Marijampolės aps., Obelinės kaime, bet kada jis gyvybės neteko — tiksliai niekas nežino. Antanas Gustaitis baigė Marijampolės gimnaziją, mokėsi Rusijos, Lietuvos ir Prancūzijos karo mokyklose, buvo geras lakūnas, naujų lėktuvų konstruktorius ir pavyzdingas Lietuvos aviacijos vadas.

Jis išauklėjo ne tik kelias kartas lietuvių karo lakūnus, bet jis apmokė taisyti ne tik apgudusius ir išsinešiusius lėktuvus. Jis sugebėjo ir naujus lėktuvus pastatyti, kuriais 1934 metais apskrido pačius svarbiausius Europos aviacijos centrus. Trijų Lietuvos lėktuvų eskadrilė buvo nukridusi į Švediją, Daniją, Olandiją, Belgiją, Angliją, Prancūziją, Austriją, Čekoslovakiją, Vengriją, Rumuniją, Ukrainą ir Maskvą. Visur lakūno Gustaičio vadovaujama eskadrilė buvo šiltai sutikta, gražiai priimta ir pasiteirauta apie nedidelės valstybės karo aviaciją. Ši kelionė lietuviams atnešė daug naudos, nes ne tik spauda, bet ir kariai lakūnai domėjosi paties Gustaičio statytais lėktuvais, jų konstrukcija ir pajėgumu. Įvairiuose aerodromuose sutikti Lietuvos lakūnai buvo nuosirdžiai priimti. Jis stebėjosi, kaip pirmą kartą Europoje organizuotai išskrido lakūnai galėjo atskirti kiekvienoj vietoj iš anksto numatyto tiksliu laiku. Paprastai lakūnus sulaiko blogas oras, smarkus vėjas ir atsisakancios tiksliai veikti geros mašinos, bet Gustaičio vadovaujamos eskadrilės lakūnai atskrisdavo tiksliai, iki minutės iš anksto numatyto laiku.

Inž. Gustaitis buvo geras matematikas, lėktuvų statybą gerai žinojo, sugebėjo tiksliai apskaičiuoti kiekvieno motoro galią, oro atsparumą, pajėgumą kilti ir tvarkingai nusileisti. Amerikoje ir kitose šalyse naujai pastatyti lėktuvai išbando specialūs patyrę lakūnai, tuo tarpu inž. Gustaitis naujai pastatytą lėktuvą visuomet

pats išbandydavo. Jis būtų labai blogai pasijutęs, jeigu lakūnas, pakilęs jo statytą lėktuvą, būtų užsimušęs arba susižeidęs. Savo lėktuvą jis gerai pažino, juo pasitikiėjo ir ryždavosi pats jį išbandyti. Kada lėktuvas jau būdavo tikras, gerai veikė visos jo dalys, tai tada jis leisdavo kitam lakūnui jį išbandyti. Gustaitis duodavo visas reikalingas instrukcijas, kad nelaimės metu galėtų imtis priemonių nesklaidumui išlyginti ir saugiai nusileisti. Ši inžinieriaus statytojo ypatybė parodo jo tikrą dorovinį veidą. Jis mokėjo imti atsakomybę už savo darbą ir stengėsi apsaugoti kitus nuo galimos jo padarytos klaidos. Kada viskas būdavo savo vietoje, visos dalys buvo suderintos ir tiksliai veikė, tai tada jis leisdavo kitiems lakūnams pakilti jo lėktuvu.

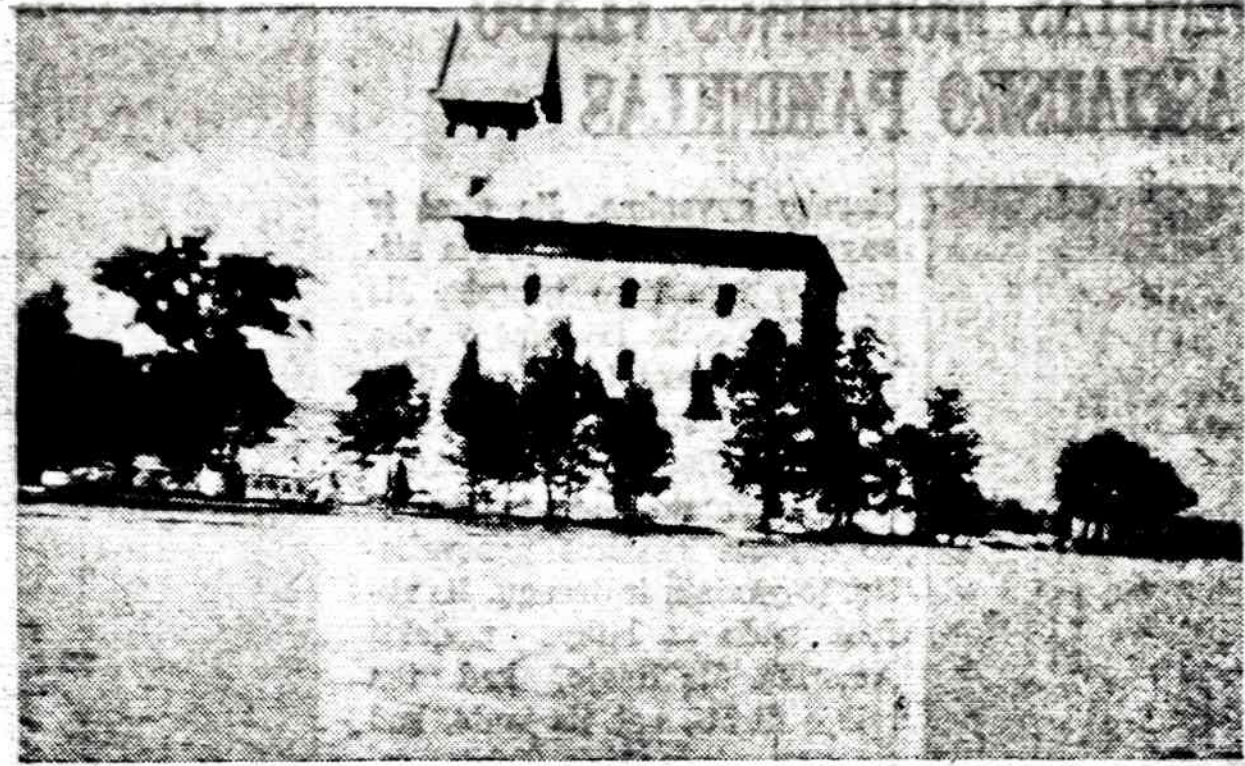
Būdinga, kad Lietuvos aviacijos eskadrilė padarė 10,000 mylių kelionę be mažiausia susitrukdymo. Visi motorai gerai veikė, o jeigu kuris sraigtelis ilgoje kelionėje atsipalaidavo, tai inž. lakūnai sugebėjo patys, prieš kildami tolimesniam kelionės estapui, viską patikrinti ir tinkamai priveržti ir ištepti. Kelionė parodė, kad lietuviai mokėjo ne tik žemę dirbti, bet galėjo valdyti pačias sudėtingiausias mašinas.

Kaip Lietuvos valstybėje turėjo teisę gyventi įvairių politinių, religinių ir filosofinių įsitikinimų piliečiai, taip gen. Gustaitis norėjo; kad valstybės aviacija būtų visos Lietuvos, o ne vienos politinės grupės aviacija. Jis nesikišo į politinius ir tikybinius lakūnų įsitikinimus, bet tiksliai žiūrėjo, kad lakūnai būtų geri lakūnai, kad lakūnai būtų geri kariai, kad savo amatą mokėtų, kad lėktuvą pažintų, kad apskaičiavimus darytų tiksliai ir teisingus. Malonu buvo klausyti gen. Gustaičio draugų prisiminimus apie aviacijos vado darbėtumą, toleranciją ir pastangas įdiegti tas pačias savybes Lietuvos lakūnams. Jis negalėjo pakęsti netiesos, apgaulės ar klastos. Jis pats nepriklausė jokiai politinei partijai, ir dabojo, kad Lietuvos aviacija būtų visų lietuvių ginklas krašto laisvei ir nepriklausomybei ginti. Šiam tikslui jis aukojo ilgą darbo valandą, sekė pamokslinancias kalbas ir stengėsi išauklėti pavyzdingus, darbščius ir pasiaukoti pasiryžusius karius — krašto gynėjus.

Bet aviacijos vado likimas yra panašus į visų Lietuvos karių likimą. Jiems buvo patikėtas krašto gynimas, pareigingų karių auklėjimas, tiems tikslams išleistos nepaprastai didelės valstybės budžeto sumos, bet kai atėjo laikas, tai Lietuvos kariams veikiantieji įvairūs nuostatai ir įsakymai suvaržė juos ir neleido ginti savo valstybės. Prie šio viso reikalo daug prisidėjo ir intrigos, kurias sukėlė didžiausias lietuvių laisvės priešas — dabartinis okupantas.

Lietuvos kariai buvo drausmingi kariai. Drausmingi buvo ir lietuviai lakūnai. Drausmingas buvo ir gen. A. Gustaitis. Jis būtų įsakęs Lietuvos aviacijai pakilti ir pastoti įsiveržėlių armijai kelią, bet toks įsakymas turėjo ateiti iš krašto vyriausybės. Kada aukščiausioji krašto vyriausybė neduoda vadui įsakymų, jis būtų labai nedrausmingas. Jeigu jis pats imtųsi tokios atsakomybės. Šiuo atveju gen. Gustaitis išėjo įsiveržėlių ir patį prezidentą apie artėjantį pavojų, bet įsakymas aviacijai pasirodė tūli priešą neatėjo.

Lietuvos vyriausybė nutarė priimti Maskvos ultimatumą, pakeitė kelis karo vadus. Gen. Gustaitis, pažindamas bolševikus, iš Kauno išvyko į Kalvariją, bet jis buvo suimtas, išvežtas į Maskvą, ilgai tardytas ir nužudytas. Kada, kur ir kaip — niekas tiksliai nežino. Taip žuvo ne vienas Gustaitis. Tokio likimo susilaukė šimtai Lietuvos karių, kurie Rusijos gilumon buvo išvežti. So-

TRAKŲ PILIS NUO EZERO PUSĖS

A. SVILONIS

DEŠIMT DIENŲ "TĖVIŠKĖS" DRAUGIJOS VIEŠNAGĖJE

(Tęsinys)

6 Arba ir vėl J. Matulio džiaugsmas, kad Akademijos mokslininkai leidiniui galės pasikeisti su išeivijos mokslininkais. Bet ar tai ne propagandinė veidmainystė? Ar iš viso yra įmanomi tokie mainai. Jei jau okupantas iš nuvykstančios okupuotos Lietuvos, Maskvos muitinėje atima net maldaknygę, o ką bekalbėti apie ten vežamą Lietuvos istorijos veikalą, ar kokį išeivijoje leidžiamą žurnalą. Tai kiek gali būti mainai su išeivijoje paruoštais leidiniais? Nebent tokiais, kokius platino Draugo ir Jaunimo Centro kaikiurės jų vadovai, tuo taip išgarsėjusiu bevardžių autorių paruoštu paviliumu, kuriuo buvo suniekinti mūsų išeivijos visuomenės veikėjai. Ar tokiais romanais, kaip sakysim Draugo premijuotą: "Saulę skatiku" parašytu Kazio Almeno, kuriame suniekinama mūsų išeivija ir išaukštinama "tarybinės" Lietuvos milicininkas, o iš laikraščių gal tik akiračiai.

7. Chemikas Donatas Šatas pasirodo esąs dženitelmėnas. Gavęs iš "Tėviškės" (Rodinos) draugijos pakvietimą ir dešimties dienų globą neliko skolingas. Jis atsidėjojo pasimokydamas Lietuvos pavergeju. Jis dėkojo Mokslo Akademijos ir "Tėviškės" draugijos vadovams pabrėždamas, kad ekskursija buvo naujingo dalyvio, čikagiečio, šio miesto Valdybos tarnautojo archyvo valdžios atstovai buvo prižadėję gerbti Lietuvos suverenumą, bet žodžio netesėjo. Lietuviai niekad soviet klastos neužmirš ir į jokių sandėrių su okupantais. Visa lietuvių tauta gyvena sunkią tragediją, bet skaudžiausia ją jaučia kariai, užmokėję už tą klaidą savo krauju ir gyvybėmis.

Alberto Kerelio, kad ir toks jo pašnekesys pareiškta reporteriaus pagyrimas apie tarybinės Lietuvos architektus, kurie jo išmone, savo meną išmano nepaprastai negu jų kolegos Vakaruose. Reiškia tarybinės Lietuvos mokslo nėra žemesnis už laisvųjų — demokratinę kraštų mokslus. Ar tai nenaudinga pavergeju? Man rodos kad tokie ir panašūs kolaborantinio pobūdžio pareiškiimai, užmirštant laisvųjų lietuvių siekimus, peršant bendradarbiavimą su sovietiniais pareigūnais vykdančiais Lietuvą okupavusios Maskvos valią, yra aukščiausio laipsnio pavergtosios tautos išdavystė.

8. Tai pirmoji tokia inteligenti, vadinamų mokslininkų suorganizuota Donato Šato Pasaulio Lietuvių Bendruomenės neeilinio pareigūno ekskursija. Rodo kur stovi Nainio vadovaujama Pasaulio Lietuvių B-nė. Tai pirmas toks nepašnekesys, mūsų laisvųjų, veiksmų įsėjimo vengti organizuoto bendradarbiavimo su okupantais pasidavimas. Ši Donato Šato suorganizuota išvyka ir globojama bolševikinės "Tėviškės" (Rodinos) draugijos yra spiovimas į veidą dėl Lietuvos laisvės kovotojams. Šių ekskursantų būtinytė, jų pokalbiai yra simpatizuojantis pasitarimai mūsų tautos pavergeju. Juk neveltui Petronis su savo samdiniams plovė šiemis netik šnekesiais, bet ir Elektrėnuose juos mūrkė baseine.

9. Koks šių vadinamų mokslininkų pasitarimas mūsų laisvės kovai? Jei jie lyg svaigulio apimti nematė, kad Lietuvą vergijoje, kad lietuvius paverstas kolchozninku, kuris, kad ir su kombinoja duonos kėsnį, bet jis vergas. Tuo tarpu šių vadinamų mokslininkų padaryti pasikalbėjimai yra pagyra "tarybinei" Lietuvai, skaitant jų padarytus pasikalbėjimuose pareiškimus atrodo, kad jie lankosi laisvoje Lietuvoje.

(Bus daugiau)

A. CECHOVAS

KELIONĖJE.

(Tęsinys)

— Nesuprantu, nesuprantu. — kalbėjo ji, judindama pirštus priešais savo veidą. — Tą tai neįmanoma ir... ir neprotinga. Jūs supraskite, kad tātai... tātai aršiau už tremtį, tātai gyvo žmogaus kapas. Ach, Viešpatie, — karštai pasakė ji, prieidama prie Lichariovo ir judindama pirštus priešais jo besišypsojantį veidą; viršutinė josios lūpa virpėjo, ir dygus veidas nublankė. — Na, jūs įsivaizduokite pliką dykumą, vienumą. Ten nėra kam žodžio tarti, o jūs... sužavėtas moterimis. Anglijų kasyklos ir moterys.

Ilovaikaitė staiga nusigėdo dėl savo įkarsčio ir, nusisukusi nuo Lichariovo, nuėjo prie lango.

— Ne, ne, jums į ten negalima vykti. — pasakė ji, greitai slankiodama pirštą stiklui.

Ne tik tai siela, bet net nugara jautė ji, kad jos užpakalyje stovi be galo nelaimingas, žūstantis, pamestas žmogus, o jis, tarsi nesuvokdamas savo nelaimės, tarytum ne jis naktį verkė, jį žiūrėjo ir nuosirdžiai šypsojosi. Jau geriau jis ir dabar tebeverkty. Sujaudinta ji keletą kartų perėjo kambary, paskui sustojo ir susimąstė. Lichariovas kažką kalbėjo, bet jį jį negirdėjo. Pasisukusi į jį nugara, ji ištraukė iš piniginių ketvirtinį popierių, ilgai jį rankomis glamžė ir, pažvelgusi į Lichariovą, paraudo ir sukimšo popierių sau į kišenę.

Už durų p. įgirdo vežėjo balsas. Ilovaikaitė, tylėdama, su griežtu sukauptu veidu ėmė apsilvinkinti. Lichariovas jį apgaubinėjo ir linksmai plepėjo, bet

kiekvienas jo žodis gulė į jos sielą sunkumu. Nelinksmas klausyti, kai paisto nelaimingieji ar mirštantieji. Kai buvo baigtas gyvo žmogaus pavertimas beformiu ryšuliu, Ilovaikaitė paskutinį kartą apžvelgė "pravažiuojamąjį", tylėdama pastovėjo ir lėtai išėjo. Lichariovas ėjo ją palydėti...

O kieme vis dar, Dievas žino ko dėlei, pykavo žiemas. Minkšto, stambaus sniego išsinišiai debesys neramiai sukincijosi virš žemės ir nerado sau vietos. Arklys, šlajos, medžiai, prižiūstas stulpas bulius. — vis kas buvo balta ir atrodė minkšta, putlu.

— Na, Dieve jums padėk, — murmėjo Lichariovas, sodindamas Ilovaikaitę į šlajas. — Neminėkite blogų...

Ilovaikaitė tylėjo. Kai šlajos pajudėjo ir ėmė suklikioti apie didelį pusnyką, jį aičiai atgailos pažvelgė į Lichariovą su tokia išraiška, tarsi norėtų jam kažką pasakyti. Tasai prie jos pribėgo, bet jį jį jam nei žodžio nepasakė, o tiklį pažvelgė į jį pro blakstienas, ant kurių kabojo sniegulės...

Ar sugebėjo iš tikrųjų jo jautri siela įskaityti šį žvilgsnį arba, gal būti, jį apgavo vaizduotė, bet jam staiga ėmė rodytis, kad jeigu dar du — trys geri, stipdinti rūs brėžiai, tai ši mergina dovanotų jam jo nesėkmės, senatvę, nedalią ir eity už jo, neklausdama, nesvarstydama. Ilgai jis stovėjo, kaip įkastas ir žiūrėjo į vėžes, pavazų paliktas. Sniegulės gašliai gulė ant jo plaukų, barzdos, pečių... Greitai pavazų paliktos vėžės išnyko, ir jisai pats, sniegu apdengtas, ėmė panašėti į baltą uolą, bet jo akys vis dar kažko ieškojo sniego debesyse.

PABAIGA

Vežime

Aštuntą su puse valandą išvažiavo iš miesto. Plentas buvo sausas, puiki balandžio saulė stipriai šildė, bet grioviuose ir miške dar gulėjo sniegas. Žiema piktai, tamsi, ilga, buvo dar taip neseniai, pavaris atėjo staiga, bet Marjė Vasiljevna, kuri dabar sėdėjo vežime, nesusidarė nieko naujo ir įdomaus nei šiluma, nei svajinių, pavasario alsavimų sušildyti permatomi miškai, nei juodi pulkai, skraidžiusieji lauke virš didžiulių balų, panašių į ežerus, nei šiltas dangus, puikus, bedugnis, į kurį rodosi, nueitum su tokiu džiaugsmu. Štai jau trylika metų, kaip ji mokytojauja, ir nesuskaitysi, kiek kartų per visus šiuos metus ji važiavo į miestą algos; ir ar buvo pavasaris, kaip dabar, ar rudens vėjas su lietu, ar žiema, — jai buvo vieniškie, ir visados neiktamam norėjosi vieno: įmanomi greičiau nuvažiuoti.

Josios buvo toks jausmas, tarsi šiame krašte ji gyveno seniai — seniai, metų simta, ir jai rodėsi, kad visame kelyje nuo miesto iki mokyklos ji pažino kiekvieną akmenį, kiekvieną medį. Čia buvo josios praeitis, jos dabartis; ir kitos, ateities ji negalėjo įsivaizduoti, kaip tiklį mokykla, kelias į miestą ir atgal, ir vėl mokykla, ir vėl kelias...

Tąja praeitį, kuri buvo iki jį pradėjo mokytojos tarnybą, jį jau atprato prisiminti — ir beveik visą užmiršo. Kažkada ji turėjo tėvą ir motiną; gyveno Maskvoje prie Raudonų vartų, dideliame bute, bet iš viso šio gyvenimo pasilikio atmintyje kažką liūdina ir

ištižu, tarsi sapnas. Tėvas mirė, kai jai buvo dešimt metų, paskui greit mirė motina. Buvo brolis karininkas, iš pradžių susirašinėjo, paskui brolis, liovėsi atsakinėti į laiškus, atprato iš buvusį daiktų pasiilikti tiklį išsargota motinos fotografija, bet dėl drėgmės mokykloje ji nublunko, ir dabar be plaukų ir antakių joje nieko nematyti.

Kai nuvažiavo verstų trejetą, senis Semionas, kuris valdė arkli, atsisuko ir pasakė:

— O mieste vieną valdininką suėmė. Išgabeno.

— Tarsi, eina gandas, kad Maskvoje su vokiečiais miesto viršininką užmušinėjo.

— Kas tātai tau sakė?

— Ivano Ivanovo smukloje laikraščiuose skaitė.

Ir vėl nutilo ilgam. Marjė Vasiljevna mąstė apie savo mokyklą, apie tai, kad greitai egzaminas ir ji pateiks keturis bemiukus ir vieną mergaitę ir kaip tik, kai mąstė apie egzaminus, jį pralenkė dvasininkas Chanovas, ketvirtą brūkioje, tasai pats, kuris, praėjusiais metais egzaminavo josios mokykloje. Suslygi nės, jis ją pažino ir nusilenkė.

— Sveikina — pasakė jis. — Nutro telklatės važiuoti?

(Bus daugiau)

Iš rusų kalbos vertė Jonas Valtaitis

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

DR. R. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Hanheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

Rez. GI 8-0873
DR. W. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2636 WEST 63RD STREET
Val. antradienį, 1-4 popiet.
Ketvirtadienį, 5-7 val. vak.
Oriso telefonai: 776-2880
Rezidencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
E-nara prekių, moterų ligos.
Urasas 2632 WEST 59TH STREET
TEL. PR 18-1223
OFISO VAL. pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 9-5 val. vak. Šeštadienį
nuo 10-12 val. popiet. ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. ban-
dazai. Speciali pagalba kojomis.
(Arch Supports) ir t. t.
VAL.: 9-4 ir 6-8, Šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Gėlių visoms progoms
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 4-0843 ir PR 4-0834
Naujoji Barbaros ir Gene Drishly
krautuvi.
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy. Oak Lawn
Tel. 499-1318

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 374-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienos iki penktadienio 12-36
— 1:00 val. popiet. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vedėja Aldona Duker
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Help Keep
Our Economy
Strong
BUY U.S. SAVINGS BONDS

Kauno Igulos bažnyčia

VARDUVININKĖ IR FILOSOFAS

Varduvinkė egoistė
svečius vaišino lig gaidžių —
būrys triukšmingas iš rėksnių
ten kakofoniją išvystė.

Troškos nakties sunkumas
drisko
nuo muzikos, girtų šauksmų.
linkėjo metų daug ilgų,
ir buvo šokių, buvo visko...

Filosofas sėdėjo vienas,
per gatvę, tyliai kambary —
skaudžiai atsimušė širdy
tas triukšmas, drebinantis sienas.

Filosofas galvojo tyliai,
kodėl pasanlyje skriauda,
ir beširdystė, menkysta,
ir už draugystę kartą — gyliai...

Bet egoistės triukšmas trikdė
filosofo gilias mintis,
dėl jos ir poilsio naktis
reikalingų jo neužmigdė.

Filosofas veltui svajonės! —
Pasaulį klykia menkysta,
menkystai triukšmo to gana
perniek idėjų jai malonės!

Arėjus Vitkauskas

1935 m.

ISRADINGA MOTERIS

Prieš 110 metų gimė mote-
ris, kuri savo medicinišku iš-
radimu pagarsėjo visame pa-
saulyje. Ji yra radiumo (ra-
dio) išradėja ir istorijoje yra
žinoma Madame Curie var-
du. Ši moteris buvo lenkų ki-
tė. Ji gimė 1867 m. Sierad-
ovskio duktė, gimusi 1867
m. lapkričio 7 d. Sieradovskio
m. amžiaus atvyko į Paryžių
ir pradėjo mokslų studijas.
Ten ji susipažino su fiziku
prof. Pierre Curie ir sukūrė
šeima. Tuomet jau abudu pra-
dėjo mediciniškus bandymus,
kurie vėliau atnešė žinomumą
daug naudos. Bandymų pra-
džia buvo labai sunki ir tūre-
jo nepasiekimų. Bet su nepa-
prasta energija ir pasiryžimu
4 metų sunkaus darbo sulau-
kė nuostabių rezultatų. Ma-
dame Curie pavyksta gauti
vieną decigramą (decigramas

— dešimtoji dalis gramo) žmo-
nių gydymui taip reikalingo
radiumo. Šis išradimas medi-
cinos mokslui atnešė dideles
galimybes ir tūkstams vė-
žio ligą sergančių žmonių iš-
gydymui. Nuo tada šios
moters vardas pagarsėjo ne
tik Prancūzijoje, bet ir visa-
m pasaulyje. Ji apdovanoja-
ma Nobelio premija ir kitais
pažymėjimais. Taip pat gali-
na sakyti, kad susilaukė ir
religinės pagarbos, nes jos at-
vaizdu buvo puošiamos kai-
kurių tikybų bažnyčių sienos.
Bet ji pati liko tokia pat kuk-
laus naudos. Bandymų pra-
džia buvo labai sunki ir tūre-
jo nepasiekimų. Bet su nepa-
prasta energija ir pasiryžimu
4 metų sunkaus darbo sulau-
kė nuostabių rezultatų. Ma-
dame Curie pavyksta gauti
vieną decigramą (decigramas

1906 m. susisiekimo nelai-
mėje žuvo Madame Curie vy-
dirio. Tai buvo jai didelis smū-
gis, kuris ją labai sukrėtė ir
4 metų sunkaus darbo sulau-
kė nuostabių rezultatų. Ma-
dame Curie pavyksta gauti
vieną decigramą (decigramas

Happy Hour Mushrooms, a prize-winning recipe at the State Fair of Texas, will star at any party. Crushed Fritos brand corn chips, wine and other tasty ingredients combine in a stuffing for fresh mushroom caps to make a unique hot hors d'oeuvre.

Happy Hour Mushrooms marched away with the "Best of Show" award at the State Fair of Texas, and they are sure to get equal billing at your party table!

This prize-winning recipe combines Fritos brand corn chips and Frito-Lay brand dip mix with cheese, seasoning and just the right amount of wine for a tasty mixture to top fresh mushrooms caps. Flashed under the broiler until brown and served bubbly hot, these stuffed mushrooms will be the star attraction at any festive occasion.

Happy Hour Mushrooms may be made in advance and refrigerated until party time. Brush the mushroom caps with lemon juice or white wine before stuffing and they will retain their light color during cooking.

HAPPY HOUR MUSHROOMS

- 24 medium-sized Fresh mushrooms
- 1/2 cup Melted butter
- 1 stick Butter, softened
- 1 clove Garlic, minced or mashed
- 1/2 cup Grated Monterey Jack cheese
- 1/2 cup Red wine
- 1/2 cup Soy sauce
- 1 package Frito-Lay brand toasted onion dip mix
- 1/2 cup Finely crushed Fritos brand corn chips

DIRECTIONS:
Remove stems from mushrooms. Wash caps and brush with melted butter.
Combine softened butter, garlic, and grated cheese; mix well. Add wine, soy sauce, dip mix and crushed corn chips to make a paste.
Fill mushroom caps with mixture. Place on baking sheet and broil for 3 minutes, or until bubbly and lightly browned.

Vokietijos lietuviai

(Atkelta iš 3 psl.)

vos. Visiems sugiedojus Lie-
tuvos himną, "Spindulys" atsi-
sveikino daina — Namo, broliu-
kai...

Po programos vyko jaukus
pobūvis gražiai apšviestame par-
ke: užkurtas laužas, šlagėdiniai
visus aprūpino alumi ir kitais
gerimais. A. Lipšys iki vidur-
nakties skrudino ant žarijų des-
reles. Tenzegolskiai su padė-
jėjais virė kavą ir pardavinėjo
pyragus; grojo šokių ir lietu-
viškų dainų muzika. Kitą rytą,
nespėję gerai nei pailsėti, spin-
duličiai išskubėjo į Muencheną.

Renginį Romuvoje aprašė
vietos vokiečių laikraštis "Lam-
pertheimer Zeitung" ir išspaus-
dino didelę šokių nuotrauką.

Stuttgart

Rugsėjo 4 įvyko visuotinis
Stuttgart apylinkės narių susi-
rinkimas. Išrinkta nauja apy-
linkės valdyba: pirmininkė dr.
Alina Veigel-Plechavičiūtė, vi-
cepirmininkė ir sekretorė Hele-
2—Lietuviai Vokietijoje — VC

na Reinhardt ir išdinkas kun.
Kazimieras Senkus.

ryšius su garsiais to laikotar-
pio mokslininkais ir skaitė pa-
skaitas. Bet nuolatiniai ban-
dymai ir darbas su radiumu
stipriai suardė ir jos sveika-

Madame Marie Curie mirė
1934 m. liepos 4 d., eidama sa-
vo amžiaus 67 metus. Daktar-
ai nustatė, kad nuolatinis in-
temptas darbas su radiumu
buvo jos nepagydomos ligos
priežastis. Taip iš gyvyj tar-
po atsiskyrė žymi moteris, ku-
ri visą laką didvyriškai buvo
pasiaukojusi mokslui ir žmo-
nijai.

Nep. klausomos. Lietuvos ka-
rize spauda apie radiumo ga-
nybą ir jo kainas kadaise ra-
šė taip:

"Brangiausias pasauly ele-
mentas, tai radijus, nes jo vie-
rai uncijai (30 gramų) paga-
minti iš urano rūdies reikatin-
ga dirbti net 8 metus. 1 gra-
mas radijaus kaštuoja apie
600,000 litų. Radijumi gydo-
ma vėžio liga". ("Karys",
1931 m. Nr. 4).

Žinoma, dabar tas viskas
gal jau yra pasikeitę. Tai tik
įdomu priminti, kaip buvo ra-
šama praeityje. Kartais dar
gali kilti mintis, kad Madame
Curie savo išradimą galėjo
panaudoti prekybiniais tik-
slais ir iš to susikrauti mili-
jonus turtus. Bet to ji ne-
padarė, nes laikėsi pagrindo,
kad radiumas nieko neturi
praturtinti. Ir Madame Curie
pateikė spaudai, kad tai yra
elementas, kuris priklauso vi-
sam pasauliui. Garbė ir padė-
ka išradėjai, kuri tiek daug
gero padarė žmonijai ir jos
vardas dar bus ilga minimas.

V. Vytenietis

Schwetzingen

Tautos šventę 9591 LS lietu-
vių kuopa ir VLB Schwetzing-
eno apylinkė atšventė rugsėjo
8-tos ji buvo perkelta į 9-tą dėl
to, kad, sujungus su šeštadieniu
ir sekmadieniu, susidarė 3-jų
dienų savaitgalis. Taigi rugsėjo
9 visa kuopa nedirbo. Prie ka-
reivinių esančiame pušinėlyje
surengtas piknikas, į kurį susi-
rinko kuopos nariai su šeimomis
ir jų svečiai. Iš Romuvos buvo
nuvykę keletas Vasario 16 gim-
nazijos mokytojų bei personalo
narių.

Pradėta 12 val. alaus bakų
atkūrimu, o vėliau suspiesta
prie gausių ir skanių užkandžių,
kurie susidėjo iš įvairių rūšių
salotų bei mėsinių, ant žarijų
kepamų hamburgerių, dešrelių
ir kitokių kepsnių. Juos gami-
no Jono Vitkaus vadovaujami
kuopos virėjai. Visą laiką ne-
nutrukstant srovele iš bakų
tekėjo alutis.

Kulminaciją šventės punktą
sudarė pagerbimo raštų ir do-
vanų įteikimas 25 ir 30 metų
LS tarnyboje išdirbusiems vy-
rams. 130 Engr. brigados vado
pavaduotojas pulk. lt. Bern.
Slofer įteikė diplomus ir dide-
lius krepius su įvairaus turinio
buteliais, skanumynais ir pini-
giniais čekučiais kuopos vadui
maj. Jonui K. Valiūnui, Anta-
nams Janušonui ir Sadlauskui,
Borisui Matačiūnui ir Vilniui Kur-
cui, išstarnavusiems po 30 metų,
ir Heinzui Bandsze, išstarnavu-
siam 25 metus.

Kuopos ūkio viršininkas ir
sporto vadovas Algis Vitkus pra-
vedė keletą žaidimų vaikams bei
suaugusiems ir laimėtojams
išdalyjo prizus.

Kai išblėso židynys ir papūtė
vėjelis, dalis šventės dalyvių
persikėlė į kuopos svetainę pasi-
snekuciuoti.

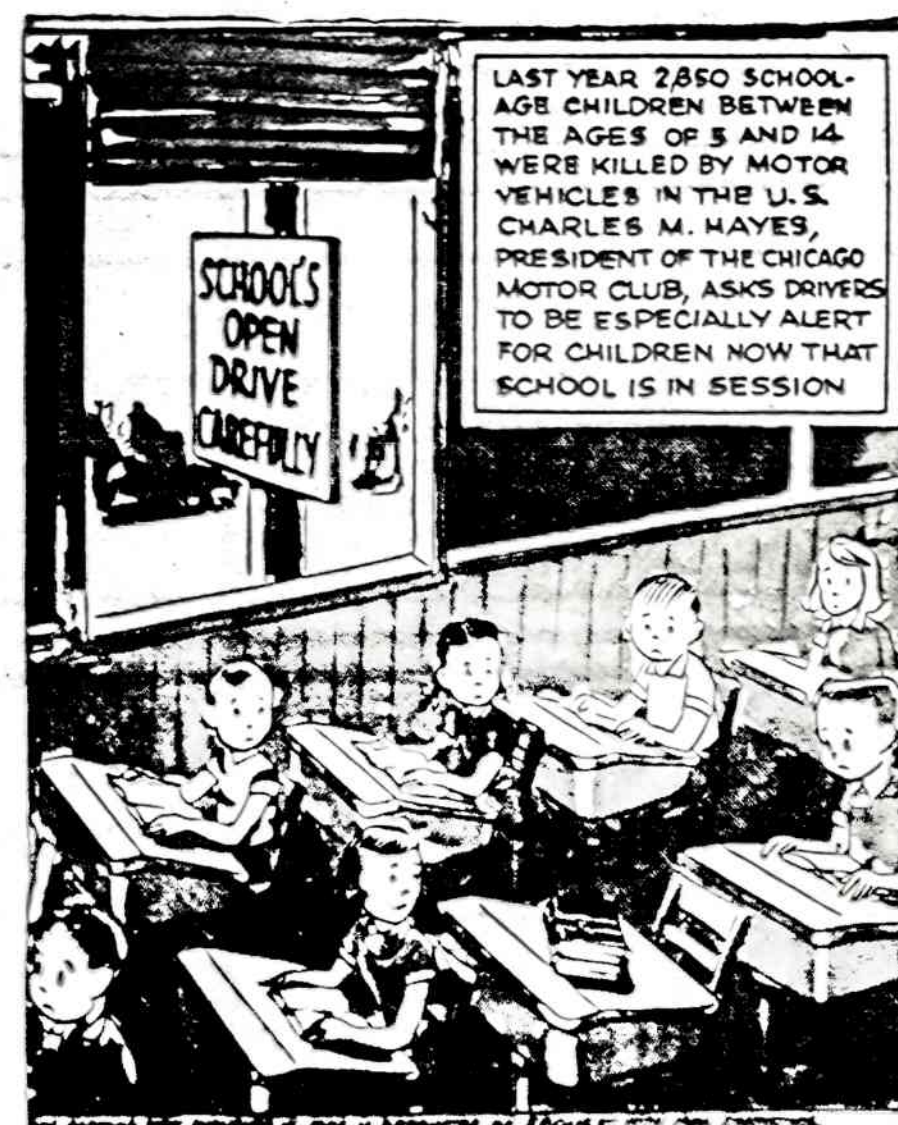
Skelbimas

Našių, Našliukių ir Pavienių
asmėnų klubas 1977 m. spalio
mėn. 23 dieną švęs 25 metų ju-
bilię. Banketas įvyks Polonia
Ballroom, 4604 So. Archer Ave.
Visi yra kviečiami našių ban-
kete dalyvauti. Bus meninė pro-
grama ir veiks bufetas, šokiams
gros J. Joniko orkestras.

Bilietus į banketą dar galima
gauti pas R. Didžgalviene, 3308
So. Union Ave., telef. 927-8660.
Nariams įėjimas veltui, sve-
čiams \$5.50 asmeniui. Duryš
bus atdaros nuo 2:30 val. po-
piet, vakarienė 4 val. Prie durų
bilietai vakarienei nebus par-
duodami, o tik šokiams. Malo-
niai prašomi visi į našių 25 me-
tų sukakties jubiliejį banketą
atsilankyti ir atšvęsti minėjimą.
Valdyba

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Utenos Draugiško klubo susirin-
kimas įvyks š. m. spalio 18 d., antra-
dienį, 7 val. vak. Saulių namuose,
2417 43 St. Po susirinkimo bus ir
vašės. A. Brokevičius, sekr.

LAST YEAR 2850 SCHOOL-
AGE CHILDREN BETWEEN
THE AGES OF 5 AND 14
WERE KILLED BY MOTOR
VEHICLES IN THE U.S.
CHARLES M. HAYES,
PRESIDENT OF THE CHICAGO
MOTOR CLUB, ASKS DRIVERS
TO BE ESPECIALLY ALERT
FOR CHILDREN NOW THAT
SCHOOL IS IN SESSION

ŠVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Išsiai ir tyli visa žemė, džiugiasi ir linksmai šoka".

Iza. 14:7.

Dėkojame Dievui už tokį brangų ir širdį palinksinantį jojo pažadą,
kuris bus įvykdytas tada, kai bus įsteigta žemėje ilgai maldose prašytoji
Dievo nepajudinamoji karalystė, kurios Karalius karaliaus teisingume ir ku-
rios kunigaikščiai darys teisybę. (2r. Iza. 32:1; Pat. 14:7). Iš tikrųjų šita
karalystė, kaip pranašo pasakytą, bus "visų tautų pageidavimas". Jos vei-
kimu bus palaimintos visos žemės tautos ir giminės. Joje bus suteikta žmo-
nėms pilno ir amžino gyvenimo laimė, ramybė, sveikata, atsilis, saugumas,
grovis ir tobula teisingumo ir meilės valdžia. Visi pavojingi, kenksmingi
ir nepataisomi žmonijos priešai bus sunaikinti nuo žemės paviršiaus.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir palietia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusieji? Į tą klausimą atsako knygučių "Viltis po mirties", kurią gausite ne-
mokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 West 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629.
SV. RASTO TYRINETOJAI.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:		AMBULANCE
Chicagos		PATARNAVI-
Lietuvių		MAS DIENA
Laidotuvių		IR NAKTĮ
Direktorių		TURIME
Asociacijos		KOPLYČIAS
		VISOSE MIESTU
		DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1445 So. 50th Ave., Cicero, IL. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

ŠTEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET R#public 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VA 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

BRIGHTON PARKO APYLINKĖ SURENGĖ TAUTOS ŠVENTĘ

A. Abraitis

Naujai įsteigtoji Reorganizuotos Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkė šių metų rugsėjo 28 dieną Saulių namuose suruošė puikią Tautos šventę. Saulių salė užpildė brightonparkiečiai ir atvykusieji svečiai. Žmonių susidomėjimas ir gausus atsilankymas parodo, kad žmonės rūpi Reorganizuotos Lietuvių Bendruomenės veikla. Jos įsteigimas čia buvo seniai reikalingas lietuvių išlaikyti ir apsaugoti lietuvių visuomenę nuo okupanto agentų, propagandistų, atsiųstų agitatorių ir vieny-

bę ardantių pataikūnų.

Minėjimą lygiai ketvirtą valandą pradėjo apylinkės pirmininkas A. Abraitis ir jis visą laiką minėjimui vadovavo. Jis pirmiausia pasveikino atvykusius brightonparkiečius ir gausius svečius, kad galėtų paminėti, toli nuo Tėvynės, mūsų Tautos šventę ir paprašė visų kantrybės, kad galėtų užgirsti apie okupanto kankinamą ir kenčiančią mūsų tautą.

Sekė žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimas vienos minutės tyla atsistojus. Toliau turėjo sekti invokacija, bet dvasiškis neturėjo laiko ateiti ir sukalbėti maldele už žuvusius kankinius ir kenčiančią mūsų tėvynę Lietuvą.

Toliau mokytojas lituanistas Ignas Serapinas skaitė paskaitą. Jis apžvelgė Lietuvos praeitį ir Vytauto Didžiojo pasirošimą vainikuoti ir būti Lietuvos karaliumi. Tai buvo rugsėjo diena. Bet Vytauto vainikavimui labai atkakliai priešinosi mūsų kaimynai lenkai. Karaliaus karūna buvo vežama per Lenkiją. Lenkai iš pavydo apstatė visus kelius sargybmomis, sugavo pasiuntinius, juos apmušė ir atėmė

Augustas

Illustracija

karūną. Tokiu būdu lenkai sutrūgė Vytautui tapti karaliumi. Paskaita buvo įdomi ir gerai paruošta. Visiem labai patiko ir susirinkusieji ilgai plojo. Pirmininkas padėjo mokytojui Serapinui už paskaitą ir tuoj pat patvarkė, kad prasidėtų meninė dalis. Jis pakvietė Laimutę Lapinskaitę. Ji iškviėtė scenon ciceriečių vaikučius: Vyta Paliomį, Edvardą Pranskevičių ir Daną Pranskevičiūtę, kuriuos paruošė Dr. Motušienė. Vaikai pasakė Maironio eilėraštį "Pirmyn į kovą".

D. Pranskevičiūtė deklamavo Mingėlos eilėraštį "Tėvųjų kraštas". Meninei daliai išpildyti Laimutė Lapinskaitė pakvietė dainininkes Aldoną Pankienę ir Korneliją Venzelytę. Joms akompanavo Arūnas Kaminskas. (B. d.)

TRUMPAI

— Estella Rogers išrinkta Lietuvos Vyčių choro valdybos pirmininke. Birutė Pumputienė, Stasys Čepas ir Jonas Aukštėnas — vicepirmininkai. Loretta Grigaliūnienė — sekretorė. Juozas Juška — išd. Albertas Zakarka ir Jonas Buškus — priežiūrai, Veronika Bilaitė — t. pr. Petras Gagle — tvarkdariai. Teresė Strolienė ir Nastė Bilaitė — gaidų tvarkymui, Emilija Pakalniškienė ir Frank Boris — informacijai. Choro vadovas ir mokytojas yra muz. Faustas Strolia, dabartinis Brighton Parko Lietuvių parapijos vargininkas. Choras ruošiasi lietuvių kalbinei programai Mokslo ir Pramonės muziejuje.

— Klemensas Vidžius yra Lietuvos Vyčių namo ir salės administratorius. Jis veda ten esančių renginių kalendorių taip pat sudaro tvarkraštį organizacijų sueigoms.

— "Tėviškos Žiburių" 41 nr. yra tokia žinutė iš Toronto: "Lithuanian Self-taught" nedidelio formato vadovėlis pramokti lietuvių kalbos kitataučiams. Tai jau ketvirtoji laida. Vadovėlis paruoštas M. Variakojytės-Ingienės. Kaina \$2. Amerikoje girdėti nusiskundimų dėl tokių vadovėlių stokos.

— Gražina Noreikienė, Calgary, Alberto provincijoje, pakviesta lituanistinės mokyklos vedėja. Prie mokyklos veikia pradedančiųjų klasė. Vedėjai atėjo talkon E. Krausienė, I. Dubauskienė, I. Šalkauskienė, I. Brennan ir K. Dubauskas.

— D. Vaitiekūnienė išrinkta Hamiltono lituanistinės mokyklos Tėvų komiteto pirmininke, o komiteto nariais yra J. Gedri-

mienė, A. Aušrata, K. Baronas ir J. Sadauskas.

— Onos Ivaškienės vadovaujamam So. Bostono lietuvių tautinių šokių ansamblui lapkričio 25 d. sueina 40 m. veiklos sukaktis. Ji ir šiandien dalyvauja ansamblio veikloje, mokydama jaunuosius šokėjus ir vadovauja jų grupei. Suaugusių bei jaunimo grupei vadovauja jos sūnus Gediminas ir marta Lilija. Be abejo, reikšminga sukaktis bus tinkamai paminėta, nors O. Ivaškienės darbą ir pasižventimą lietuvių kultūrai ir jos propagavimui bei jaunimo auklėjimui bus sunku tinkamai įvertinti.

— LB Klevelando apyl. valdyba, vadovaujama Jurgio Malskio, pakvietė Dainavos ansamblių vaidinti "Kulgrindą" Lietuvių Dienos proga lapkričio 12 d.

◆ Illinois Lietuvių Organizacijų Sentras 1977 m. spalio 29 d. 7 val. vak. Sv. Antano parapijos salėje, 1500 S. 49 Court Cicerio, rengia D. L. K. ALGIRDO 600 metų ir dr. JONO BASANAČiaus 50 metų mirties sukaktuvių minėjimą. Paskaitos: D. L. K. ALGIRDO — I. Serapinas.

DR. JONAS BASANAVICIUS — dr. Palaitis. Programoje solistas Algirdas Brazis. Šokiams gros Ramono orkestras. Šalta — šilta vakarienė.

Kvietimai pas rengėjus, tel.: 544-3880, 656-2550, 436-4540. (Pr.)

◆ Kariui paremti kavutė, rengiama Chicago ramovėnų birutinių ir šaulių, įvyks š. m. spalio mėn. 23 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Šaulių namuose. Kviečiama visuomenė dalyvauti.

◆ Šakių klubo bilietus dėl spalio 22 d. banketo nori įsigyti arba vietas rezervuoti, prašomi skambinti tel.: 376-9426. (Pr.)

★ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems...

Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir pafikti įvairių tipų bendradarbiavusių visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir išužijų laikotarpiu Naujienos yra uždėtos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio padvigubinti Naujienų skaitytojus.

Premija jaunimui

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti steigia kasmetinę

EUGENIJAUŠ KRIAUCELIŲ PREMIAJĄ

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premija skiria ma lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiui raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), organizaciniui vadovui, ar jaunimo vienietui (sam būriui, tautinių šokių grupei jaunimo chorui, sporto būriui), geriausiai reprezentavusiam lietuvių ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskirti asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašte antspaudas),

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIŠIAMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ

DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

LABAI ERDVUS 2 aukštų mūrinis (2 po 6). Geros pajamos, nauji kilmiai, 2 mašinos garažas, Marquette Parke. Labai prieinama kaina.

GERAS NAMAS, dar geresnės pajamos: 3 butai ir bižnis Brighton Parke. Paskubėkite.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apdrauda — INSURANCE BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago

Tel. 787-0800.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

TAILOR

Needed — experienced for Men's Specialty Clothing Store Top salary and excellent Company benefits.

M. HYPHYMAN & SON

18120 SOUT HALSTED STREET

Homewood, Illinois

Phone 799-4500

MACHINIST

HONING MACHINE

SUNNEN SET UP & OPERATE

Grind Rite Grinding & Mfg.

679-0900

6420 North Hamlin, Chicago

AR JAU PASIDARĖTE SAVO TESTAMENTĄ?

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paruošta, teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga —

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Su legališkais formomis Knyga su formomis gauna ma "Naujienų" administracijoje Knygos kaina \$3. Su legališkais formomis — \$3.50. Užsakymus su Money orderiu siųsti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago Ill. 60608.

BEST THINGS IN LIFE

all Frank Zapolski 1208 1/2 W. 75th St. GA 4-8654 State Farm Life Insurance Company

IMKITE BE BAIMES 10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas gazi šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dviejų butų namą Marquette Parke, o pinigą gaminant pirkėjui kaina — tai atradimas.

2 BUTŲ gelsvų plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, įrengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beišmanė. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$60,000.

BIZNIO PREKYBIAI, restoranui ar ofisui didelis patogus mūras ant platus sklypo Marquette Parke. \$42,900.

GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, gazi šildymas. Geroji vieta, Marquette Parke. \$25,750.

TVIRTAS 2 BUTŲ mūro namas. Du atskiri šildymai, alumin. langai, didelis garažas, labai gera vieta, \$31,900.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

ELECTROS IRENGIMAI, PATAISYMAI Turli Chicago miesto leidima. Dirbu ir užmiešiuose greit, gautuotai ir sūžinėjai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4358 So. Washenaw Ave. Tel. 927-3559

DĖMESIO 62-80 M. AMŽIAUS VAIKŲUOTAJAI Tikrai \$98 pusemetui automobilio Liability apdraudimas — pensininkams Kreiptis A. LAURAITIS 4643 So. Ashland Ave. 523-5775

A. TVERAS LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBES Pardavimas ir Taisyimas 2646 WEST 69th STREET Telef.: Rēpublic 7-1941

M. S. IMKUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių škvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

BEST THINGS IN LIFE all Frank Zapolski 1208 1/2 W. 75th St. GA 4-8654 State Farm Life Insurance Company

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicago

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (staigros) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEŠAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIEŠOMS šiemet suėjo 63 metai. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos Lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmųjų ir atliekant būtiną pareigą amžinai lietuviškos spaudos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajas.

NAUJIEŠOS mirėti atviri ir kovoję su Lietuva ir pavergtis lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos ir sandėris su okupantais ir jų ligalotiniais.

NAUJIEŠOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruomenės darbus bei tikslus.

NAUJIEŠOS atstovauja tyliąja lietuvių dauguma kiti pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visišms įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jās prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vājį kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtis Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviško reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama sąvartj nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIEŠOS, 1739 South Halsted St. Chicago, Ill. 60608

□ Mūsų _____ 60l. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

□ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 59th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Oldels pasirinkimas geros rōliis įvairių prekių.

MAISTAS — EUROPOS SANDĖLIU.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3778

V. VALANTINAS

LIETUVOS AIDAI

Penkt. 9:30 - 10:00 v. v. — 1490 AM

Šešt. 8:00 - 10:00 v. v. — 106.3 FM

Veda K. BRAZDŽIONYTĖ

2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Telef. — 778-5374